.

COURAGE: 25 Yıla Uzanan Takipte Başlangıç PCI Stratejisi Ölüm veya Enfarktüsü Azaltmadı

Prof. Dr. Erdal Belen

COURAGE: 25 Yıla Uzanan Takipte Başlangıç PCI Stratejisi Ölüm veya Enfarktüsü Azaltmadı

Prof. Dr. Erdal Belen
S.B.Ü Sultangazi Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği

AHA 2026'da sunulan analizde, orijinal COURAGE çalışmasının ABD Veterans Affairs merkezlerinden 959 hastası değerlendirildi. Stabil koroner arter hastalığında başlangıç PCI + optimal medikal tedavi, başlangıç optimal medikal tedavi stratejisiyle karşılaştırıldı. Medyan takip 15 yıl, maksimum takip 25 yıldı.
Orijinal COURAGE çalışmasında %95 hastada efor testi, stres perfüzyon görüntülemesi ve stres ekokardiyografiden biriyle kanıtlanmış objektif iskemi kanıtı vardı. Yaklaşık 2/3'ünde 2 veya daha fazla damar hastalığı mevcuttu.

Tahmini 25 yıllık ölüm veya miyokart enfarktüsü insidansı PCI grubunda %93,3, medikal tedavi grubunda %91,0 bulundu (HR 1,01; %95 GA 0,88–1,15; p=0,89). Ölüm ve enfarktüs ayrı değerlendirildiğinde de anlamlı fark saptanmadı. Medikal tedavi grubunun yaklaşık yarısı takip boyunca revaskülarizasyon gerektirmedi. Analizin seçilmiş, çoğunluğu erkek bir alt gruba dayanması ve ağırlıklı çıplak metal stent dönemini yansıtması başlıca sınırlılıklardı.

Çıkarılacak mesaj

Stabil koroner hastalıkta uzun dönem ölüm veya enfarktüsü azaltmak amacıyla rutin başlangıç PCI uygulanmasını destekleyen ek kanıt bulunmadı. Optimal medikal tedavi temel yaklaşım olmaya devam eder. Bulgular, gerektiğinde sonradan revaskülarizasyona izin veren bir strateji karşılaştırması olarak yorumlanmalı; tüm hastaların 25 yıl izlendiği düşünülmemelidir.

Referans: *Butala NM, Murali N, Rahman N, Cave S, Ayandeh S, Plomondon ME, et al. Percutaneous coronary intervention and long-term outcomes in stable coronary artery disease: extended follow-up of the COURAGE randomized trial. JAMA. Published online November 7, 2026. doi:10.1001/jama.2026.23488*